

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14C/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120206344
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8120206344.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v právnej veci žalobcu: A. U., D.. XX.X.XXXX, N. V. XX, XXX XX G., právne zastúpený: JUDr. Jozef Ondák, advokát so sídlom Slovenská 69, 080 01 Prešov, proti žalovanej: Slovenská republika - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 4 163,30 EUR titulom náhrady škody spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4 163,30 EUR od 20.2.2020 do zaplatenia a sumu 9 000 EUR titulom nemajetkovej ujmy, a to všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca m á voči žalovanej n á r o k na náhradu trov konania v časti konania o náhrade škody v rozsahu 99,52 % a v časti konania o náhrade nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu vychádzajúci z priznanej nemajetkovej ujmy, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 29.5.2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie náhrady škody vo výške 4 173,51 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4 173,51 EUR od 20.2.2020 do zaplatenia a nemajetkovú ujmu v o výške 65 000 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 65 000 EUR od 20.2.2020 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že uplatnená náhrada škody a nemajetková ujma predstavujú nároky uplatnené podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Uviedol, že uznesením vyšetrovateľa ÚJaKP OR PZ Prešov, sp. zn. ČVS: ORP-884/1-JP-PO-2007 bolo dňa 30.10.2007 začaté trestné stíhanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, a to na základe pokynu prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 15.10.2007. Uznesením vyšetrovateľa ÚJaKP OR PZ Prešov, sp. zn. ČVS: ORP-884/1-JP-PO-2007 zo dňa 31.3.2008, bola trestná vec zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona postúpená na prejednanie útvaru Mestskej polície v Prešove, lebo výsledky vyšetrovania preukazovali, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol útvar Mestskej polície v Prešove prejednať v disciplinárnom konaní. Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Prešove zamietla sťažnosť poškodenej proti uzneseniu o postúpení veci, a toto nadobudlo právoplatnosť 3.6.2008. Na základe záväzného pokynu prokurátorky Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1Pv 948/07 zo dňa 30.7.2008 bolo žalobcovi dňa 15.10.2008 vznesené obvinenie. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca dňa 6.11.2008 sťažnosť, o ktorej prokurátor Krajskej prokuratúry Prešov uznesením zo dňa 20.11.2008 sp. zn. 1/1KPt 578/2008

rozhodol tak, že ju ako nedôvodnú zamietol. Uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov, sp. zn. 1Pv 948/2007 zo dňa 13.12.2010 bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove uznesením sp. zn. 1/1Kpt 578/08 zo dňa 21.2.2011 zrušil uznesenie Okresnej prokuratúry v Prešove, sp. zn. 1Pv 948/2007 ako neopodstatnené a nezákonné a uložil vo veci znovu konať a rozhodnúť. Žalobca namietal nesprávnosť postupu Okresnej prokuratúry Prešov a Krajskej prokuratúry Prešov a dňa 10.5.2011 podal na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia prokurátora podľa § 363 a nasledujúcich Trestného poriadku. Generálna prokuratúra SR listom sp. zn. XV/2 Pz 57/11-8 zo dňa 31.5.2011 podnet žalobcu odložila s tým, že sa plne stotožnila s právnou argumentáciou obsiahnutou v uznesení Krajskej prokuratúry v Prešove zo dňa 21.2.2011. Na základe uvedeného prokurátorka Okresnej prokuratúry Prešov dňa 16.9.2011 podala obžalobu. Okresný súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 4T 92/2011 zo dňa 15.11.2015 rozhodol podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku tak, že žalobcu oslobodil spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry v Prešove sp. zn. 1Pv 948/077 zo dňa 22.9.2011 pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný. Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku súd odkázal poškodenú O.. G. D. s jej nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 9To 8/2016 zo dňa 31.5.2017 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora zamietol, a týmto dňom sa stal rozsudok právoplatným. Žalobca mal za to, že zo spisu jednoznačne vyplýva, že vyšetrovateľ ÚJaKP OR PZ Prešov vzniesol žalobcovi obvinenie iba na základe záväzného pokynu prokurátora Okresnej prokuratúry v Prešove, pričom zistené skutočnosti dostatočne neodôvodňovali záver, že sa skutok stal, eventuálne, či je vôbec trestným činom. Žalobca poukázal na to, že bol podrobený vyšetrovacím úkonom, nie len po vznesení obvinenia, ale aj v štádiu preverovania trestného oznámenia a tiež aj v štádiu po začatí trestného stíhania do vznesenia obvinenia, a to všetko v dôsledku pokynov dozorujúceho prokurátora. Na základe uvedeného mal za to, že nezákonným rozhodnutím mu bola spôsobená škoda spočívajúca v zaplatenej odmene za trovy obhajoby v trestnej veci, a to advokátovi JUDr. Jozefovi Ondřakovi vo výške 4 173,51 EUR. Zaplatenie trov obhajoby považoval žalobca za nevyhnutné na ochranu svojich práv, nakoľko prokurátori Okresnej aj Krajskej prokuratúry v Prešove nedostatočne vyhodnotili zabezpečené dôkazy, pokiaľ dali záväzný pokyn vyšetrovateľovi na vznesenie obvinenia. Čo sa týka nemajetkovej ujmy uviedol, že trestné konanie prebiehalo od začatia trestného stíhania dňa 30.10.2007 do právoplatného oslobodenia dňa 31.5.2017 takmer 10 rokov (115 mesiacov). Žalobca tento zásah do jeho práv veľmi intenzívne prežíval najmä pri vykonávaní služobných zákrokov v jeho práci ako mestského policajta v Prešove. Hrozil mu trest odňatia slobody vo výmere 4 až 10 rokov a túto skutočnosť si veľmi uvedomoval, čo malo za následok zhoršenie jeho psychického rozpoloženia. Neustále premýšľal a prehodnocoval, čo s jeho ďalším osobným, pracovným a spoločenským životom. Obával sa eventuálneho výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody. Takisto aj jeho manželka L., ktorá pracovala ako zdravotná sestra v Prešovskej nemocnici sa obávala ďalšej nejistej budúcnosti. Deti žalobcu T., D.. XXXX a G., D.. XXXX si taktiež uvedomovali situáciu, v ktorej sa žalobca nachádzal. Bol ich vzorom slušnosti a čestnosti a najmä po medializácii sa ho deti pýtali, čo sa vlastne stalo, či to vlastne urobil, prečo to urobil a pýtali sa ich na tieto veci v škole aj spolužiaci a oni im to museli vysvetľovať, že nie je taký, ako ho vykresľujú médiá. V roku 2011 sa žalobcovi narodila tretia dcéra W.. Z medializovaných informácií o žalobcovom trestnom stíhaní ho jeho blízki, priatelia, susedia i občania v mieste bydliska, ako aj v meste Prešov identifikovali ako obvineného z trestného činu a pochybovali o ňom. Bol neprávom a nespravodlivo označovaný ako agresívny človek, policajt. Začali pochybovať o jeho čestnosti, slušnosti, dodržiavaní právnych predpisov a ochladli ich vzťahy so žalobcom a jeho rodinou. Okolo roku 2010 mal žalobca v pláne ukončiť pracovný pomer v Mestskej polícii v Prešove a chcel pracovať ako príslušník Policajného zboru SR. Keďže bol obvinený, táto skutočnosť mu bránila v uchádzaní sa o prácu v Policajnom zbore SR. Dňa 1.6.2017, teda deň po rozhodnutí Krajského súdu v Prešove, si žalobca podal žiadosť a v súčasnosti už je príslušníkom Policajného zboru SR. Žalobca mal za to, že oslobodzujúci rozsudok nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu, ktorá mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím, a to s poukazom na intenzitu tohto zásahu do jeho integrity, dobu trvania zásahu, nepriaznivých následkov, ktoré mu vznikli vzhľadom na jeho postavenie v spoločnosti a profesijné postavenie. Mal za to, že sú tým splnené zákonné predpoklady pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (NS SR sp. zn. 4 MCdo 15/2009, sp. zn. 4Cdo 183/2009). Vzhľadom na uvedené skutočnosti a s prihliadnutím na závažnosť ujmy na jeho právach, dlhodobé prežívanie traumatizujúcich, dôstojnosť znižujúcich negatívnych pocitov, ktoré už nie je možné ničím odstrániť, iba priznaním nemajetkovej ujmy, žiadal žalobca priznať nemajetkovú ujmu vo výške 65 000

EUR, a tiež uvedenú náhradu škody spočívajúcu v náhrade trov obhajoby vo výške 4 173,51 EUR. Čo sa týka požadovanej nemajetkovej ujmy v peniazoch, poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k.. III. ÚS 754/2016- 42 zo dňa 24.1.2017 s tým, že mal za to, že výška náhrady neporušuje princíp primeranosti k iným odškodneniam, zohľadňuje osobitosť tohto prípadu, nevytvára priestor na jeho obohatenie, ale je pre neho spravodlivým zadosťučineným vzhľadom na intenzitu ujmy danej dĺžkou trvania zásahu v oblasti profesijnej, rodinnej a spoločenskej s prihliadnutím na jeho doterajší život a jeho osobu. Vychádzajúc z rozhodovacej praxe súdov mal za to, že požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy za 115 mesiacov trvania trestného stíhania sumou 565 EUR za mesiac trvania trestného stíhania nie je neadekvátna a zodpovedá predstave spravodlivosti a slušnosti. Primerané zadosťučinenie je následnou kompenzáciou za už vzniknutú ujmu, ktorá má byť poskytnutá rýchlo, v zásade v peniazoch a v dostatočnej výške. Európsky súd pre ľudské práva vychádza zo silnej domnienky, že neprimeraná dĺžka konania znamená pre účastníka morálnu ujmu a žiadne dôkazy ohľadne toho nevyžaduje. Žalobca listom zo dňa 5.9.2019, doručeným Generálnej prokuratúre SR dňa 26.9.2019, žiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., na ktoré Generálna prokuratúra Slovenskej republiky reagovala podaním zo dňa 13.2.2020, doručeným právnenému zástupcovi žalobcu dňa 19.2.2020 tak, že oznámila, že neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nárokov žalobcu na náhradu škody uplatnené v žiadosti o predbežné prerokovanie.

2. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe zo dňa 27.10.2020 navrhla žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedla, že štát nemôže v každom prípade automaticky zodpovedať za škodu, ktorá obvinenému (obžalovanému) vznikla v trestnom konaní tým, že k ukončeniu jeho trestného stíhania nedošlo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, ktorým by bola uznaná jeho vina za spáchanie trestného činu alebo bol spod obžaloby oslobodený. Nemožno neprihliadať na skutočnosť, že vznesenie obvinenia žalobcovi bolo v čase jeho vydania dôvodné a zákonné, dôvodným bolo v tom čase aj zamietnutie sťažnosti obvineného prokurátorom, pričom súd neskôr prijal obžalobu podanú prokurátorom. Vedením trestného konania voči žalobcovi bol sledovaný legitímny cieľ riadneho vedenia trestného konania. Namietala, že pre úspešné uplatnenie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je potrebné súčasné splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, pričom v danom prípade absentuje právny titul náhrady škody - neexistuje nezákonné rozhodnutie. Vychádzajúc z § 6 ods. 1 prvej vety zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a nie za výsledok trestného konania. Zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. musí byť obmedzená len na prípady, keď je vydané nezákonné rozhodnutie alebo konštatovaný nesprávny úradný postup. Pokiaľ by mal štát zodpovedať objektívne len za výsledok trestného konania, uvedená koncepcia by narušila podstatu a zmysel vedenia celého trestného konania, v rámci ktorého sa voči obvinenému vznáša obvinenie už za situácie, kedy na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania je dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba. Uviedla, že právnu náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, nie je právom absolútnym a podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie, t.j. náhrada škody sa neposkytuje automaticky každému, voči komu orgán verejnej moci porušil jeho ochranu priznanú právnym poriadkom, ale iba tomu, u ktorého sú splnené všetky predpoklady ustanovené v zákone č. 514/2003 Z.z. (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4MCdo 20/2009 zo dňa 30.5.2011). Poukázala aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 163/2013-50 zo dňa 13.11.2013, a to v súvislosti s tým, že oslobodenie obžalovaného spod obžaloby nemá automaticky za následok nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia. Vychádzajúc z § 206 ods. 1 Trestného poriadku mala za to, že zákonodarca pre vznesenie obvinenia nevyžaduje takú mieru istoty, ktorú vyžaduje pre postavenie obvineného pred súd a už vôbec nie takú mieru istoty, ktorú vyžaduje pre preukázanie viny obžalovaného v konaní pred súdom. Presvedčenie o dôvodnosti podozrenia nie je totožné s presvedčením o vine, a preto k vzneseniu obvinenia stačí dostatočne zdôvodnená pravdepodobnosť, že určitá osoba spáchala trestný čin. Trestný poriadok v § 234 ods. 1 neustanovuje, že prokurátor má obžalobu podať len vtedy, ak je nepochybné, že obvinený sa skutku dopustil a skutok je trestným činom, ale pre podanie obžaloby postačuje, ak výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. V čase podania obžaloby na súd bol preto takýto postup prokurátorky plne odôvodnený. V danom prípade až v priebehu súdneho konania bol ustálený skutkový a právny stav veci, ktorý súd vyhodnotil v prospech žalobcu. Dokázanie viny obžalovaného je vždy až vecou dokazovania pred súdom na hlavnom pojednávaní v rámci kontradiktórneho trestného konania. V predmetnej trestnej veci bolo trestné konanie vedené plne v súlade s Trestným poriadkom. Uznesenie o vznesení obvinenia a vôbec úkony v priebehu celého

prípravného trestného konania nemohli byť realizované nezákonne. Ak súd v trestnom konaní prijal obžalobu prokurátora, a to bez ohľadu na konečné rozhodnutie súdu v trestnom konaní.

Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy a jej dôvodnosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/201/2007 zo dňa 30.7.2008, kde Najvyšší súd okrem iného uviedol, že niektoré zásahy do osobnosti fyzickej osoby, i keď sa zdanlivo javia ako odporujúce objektívnemu právu, nemožno považovať za neoprávnené vtedy, keď sú dané okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde napr. vtedy, keď zasahujúcim je orgán štátu pri plnení jeho úloh vyplývajúcich zo zákona (popísala aj stret dvoch záujmov - vyššieho verejného a individuálneho). Žalovaná ďalej poukázala na to, že žalobca nijako relevantne nepodložil svoje tvrdenia o intenzite zásahu do jeho integrity, o dobe trvania zásahu a nepriaznivých následkoch. Žalobca sa po právoplatnosti rozsudku stal príslušníkom policajného zboru, preto nemožno prisvedčiť jeho tvrdeniu, že v dôsledku trestného stíhania utrpel nejakú ujmu vo svojom profesijnom živote. To, že neutrpel žiadnu ujmu ani v súkromnom živote odôvodňovala žalovaná tým, že sa mu v roku 2011 narodila tretia dcéra, a teda rodinné vzťahy sa mu v dôsledku trestného stíhania nerozvrátili, rodina za ním stála a žalobca neuvádzal ani žiadne zdravotné problémy. Žalovaná mala za to, že v danej veci nie sú splnené podmienky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s poukazom na § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Ak by súd dospel predsa len k záveru, že žalobcovi patrí náhrada nemajetkovej ujmy a túto je potrebné nahradiť v peniazoch, žalovaná mala za to, že žalobcom požadovaná suma nezodpovedá kritériám stanoveným v ustanovení § 17 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 14Co/21/2019-183 zo dňa 16.1.2020, v ktorom súd uviedol, že aj keď ustanovenie § 27b ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. konštatuje, že zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred 1.1.2009 sa spravuje predpismi účinnými do 31.12.2008, pričom ustanovenie § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008 neobsahoval maximálnu povolenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd mohol priznať titulom nemajetkovej ujmy za ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, možno ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v aktuálne účinnom znení považovať za akési vodítko pri priznávaní samotnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. S poukazom na § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. a § 12 ods. 2 prvej vety zákona č. 274/2017 Z.z. a § 13 zákona č. 274/2017 Z.z. mala za to, že v súčasnosti môže byť obeť poskytnuté odškodnenie jej ujmy najviac do výšky 50-násobku minimálnej mzdy, pričom s poukazom na výšku minimálnej mzdy v roku 2017 vo výške 435 EUR mala žalovaná za to, že maximálna výška odškodnenia v danom prípade nesmie presiahnuť 21 750 EUR. Poukázala na to, že požadovaná suma nemajetkovej ujmy je zjavne neadekvátna, keď vysoko prevyšuje uvedenú sumu.

V súvislosti s uplatnenými úrokmi z omeškania poukázala na ustálenú judikatúru súdov (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 185/2011 zo dňa 14.3.2012), v zmysle ktorej povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. V súvislosti s uplatnenou náhradou škody uviedla, že účelnosť vynaložených trov obhajoby posúdi a vyjadrí sa k ním až po pripojení spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4T/92/2011. Záverom žalovaná žiadala, aby súd v prípade čiastočného vyhovenia žalobe určil patričnú lehotu aspoň 30 dní od právoplatnosti rozsudku, nakoľko v kratšej lehote nie je technicky možné zabezpečiť po právoplatnosti rozsudku vyznačenie jeho právoplatnosti, zaslanie rozsudku s vyznačenou doložkou právoplatnosti z okresnej prokuratúry na netrestný odbor Generálnej prokuratúry, jeho následne predloženie na ekonomický odbor Generálnej prokuratúry a vyplatenie priznanej náhrady škody.

3. Žalobca v replike zo dňa 7.12.2020 uviedol, že z postupných rozhodnutí v priebehu trestného konania vyplýva, že od počiatku mali OČTK v tejto veci pochybnosti o naplnení skutkovej podstaty trestného činu a neobstojí tvrdenie žalovanej, že podanie obžaloby bolo dôvodné a že výsledky vyšetrovania takýto postup odôvodňovali, ak súd obžalobu prijal. Žalobca poukázal na to, že súd nemá možnosť odmietnuť obžalobu z iných dôvodov ako z dôvodu procesných pochybení, najmä pre porušenia práva na obhajobu. Žalobca mal ďalej za to, že ani po vydaní pokynu na vznesenie obvinenia a zastavení trestného stíhania nedošlo vo vyšetrovaní k takému posunu, resp. doplneniu dokazovania, aby boli splnené podmienky podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku na podanie obžaloby, a preto považoval uznesenie o vznesení obvinenia za nezákonné.

Čo sa týka nemajetkovej ujmy, žalobca uviedol, že v žalobe netvrdil, že sa mu rozvrátilo manželské spoluzitie, ani vzťahy s deťmi, ale že práve oni čelili otázkam o žalobcovi zo strany svojich spolupracovníkov a spolužiakov. Žalobca uviedol, že manželka mu bola oporou a aj vďaka nej toto náročné obdobie prekonal bez výraznejších zdravotných problémov. Problémy v súvislosti s jeho trestným stíhaním riešil žalobca doma bez toho, aby vyhľadal odbornú pomoc (psychológa, psychiatra),

čo by mohlo mať vplyv na jeho pracovný život ako mestského policajta. Napriek tomu, že žalobca cítil nespravodlivosť, keďže bol presvedčený o svojej nevine, plnil si svoje pracovné povinnosti, aby s ním nebol ukončený služobný pomer, ako to žiadala poškodená v sťažnosti adresovanej primátorovi Mesta Prešov a náčelníkovi mestskej polície. Žalobca uvádzal, že už v roku 2010 mal záujem o prácu v policajnom zbore, čomu však bránilo práve trestné stíhanie a nikdy netvrdil, že až po oslobodzujúcom rozsudku by mal utpieť nejakú ujmu v profesijnom živote. Asi si nikto nevie dostatočne predstaviť, čo je to žiť toľko rokov v neistote, v obavách z eventuálneho odsúdenia a nástupu do väzenia. Žalobca taktiež predložil články, ktoré boli uverejnené v Korzári, v Novom Čase a iných denníkoch, kde o ňom boli uvádzané nepravdivé informácie a aj keď nebolo uvedené jeho meno, vzhľadom na to, že žije v malom meste, kde každý každého pozná, ľudia vedeli, o koho sa jedná. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy považoval za adekvátnu neoprávnenému nezákonnému zásahu zo strany štátu - prokuratúry do jeho integrity. Ustanovenia § 17 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z. podľa neho nemožno považovať za akési vodítko, keďže by to znamenalo, že štát - žalovaný by si sám určil, akú sumu je ochotný platiť za porušenie práv, ktoré sám spôsobil.

4. Žalovaná v podaní zo dňa 22.2.2022 zotrvala na svojom predchádzajúcom vyjadrení k žalobe a neuznala nárok žalobcu na náhradu škody. V prípade, že by však súd uznal dôvodnosť nároku žalobcu, žalovaná namietala žalobcom uplatnenú výšku náhrady škody spočívajúcu v náhrade trov obhajoby vynaložených žalobcom v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 4T/92/2011, a to v časti tarifnej odmeny za úkony v zmysle vyúčtovania trov obhajoby zo dňa 17.1.2018, a to konkrétne za úkony:

- dňa 14.1.2009 - účasť na výsluchu V. (10.00 - 10.35) vo výške 86,93 EUR, nakoľko žalovaná po preštudovaní trestného spisu mala za to, že uvedený úkon bol realizovaný v skutočnosti dňa 14.1.2008, čomu zodpovedá tarifná odmena 79,07 EUR,
- dňa 15.12.2009 - účasť na výsluchu U. (10.30 - 11.20) vo výške 86,93 EUR, nakoľko žalovaná po preštudovaní trestného spisu mala za to, že uvedený úkon bol realizovaný v skutočnosti dňa 15.12.2008, čomu zodpovedá tarifná odmena 79,07 EUR,
- dňa 14.5.2010 - účasť na výsluchu O. (09.00 - 09.25) a účasť na výsluchu O.. S. (10.00 - 10.30) vo výške 90,17 EUR, nakoľko žalovaná mala po preštudovaní trestného spisu za to, že uvedené úkony boli realizované dňa 14.5.2009, čomu zodpovedá tarifná odmena 86,93 EUR.

5. Súd nariadil vo veci pojednávanie. Na pojednávaní dňa 25.3.2022 vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a výsluchom žalobcu. Na pojednávaní dňa 22.4.2022 vykonal dokazovanie výsluchom svedkov i ďalšími listinnými dôkazmi.

6. Na pojednávaní dňa 25.3.2022 žalobca zotrval na podanej žalobe, pričom zopakoval dôvody v nej uvedené a nad jej rámec iba poukázal na to, že dĺžka trestného konania nebola zapríčinená zo strany žalobcu, ale skôr vzhľadom na svedkov v trestnom konaní, ktorí bývajú v USA. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 25.3.2022 na margo rozporovaných úkonov vykonaných v trestnom konaní uviedol, že chyba sa stala iba pri úkone zo dňa 15.12.2009 - účasti na výsluchu obvineného U., ktorý bol naozaj vykonaný dňa 15.12.2008. Čo sa však týka úkonov zo dňa 14.1.2009 - účasť na výsluchu V. a úkonov zo dňa 14.5.2010 výsluch svedka O. a výsluch O.. S., tak tieto boli z jemu dostupných informácií vykonané práve v tých dňoch, ktoré boli uvedené vo vyúčtovaní, došlo iba ku chybe pri vyhotovovaní zápisnice.

7. Žalovaná na predmetnom pojednávaní uviedla, že sa pridrižiava predchádzajúcich vyjadrení, pričom čo sa týka náhrady škody titulom vynaložených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní uviedla, že aktuálna prax Generálnej prokuratúry SR sa už v súčasnosti mení a v tejto časti ponecháva vec na zvážení a rozhodnutí súdu. Navrhovanú nemajetkovú ujmu navrhla nepriznať majúca za to, že oslobodzujúci rozsudok je postačujúcim zadosťučinením. Poukázala tiež na to, že prokurátor v priebehu trestného konania vedeného na súde nevedel ovplyvniť dĺžku tohto súdneho konania, nakoľko bolo potrebné vykonať množstvo dôkazov a vypočuť svedkov, ktorí sa nachádzali v zahraničí. Ak by súd predsa len došiel k záveru, že samotné konštatovanie práva nie je dostatočným zadosťučinením, mala žalovaná naďalej za to, že výška uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy nie je adekvátna berúc do úvahy kritéria pre stanovenie jej výšky v zmysle ustanovenia § 17 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.

8. Na základe skutkových tvrdení uvedených v žalobe a vo vyjadreniach strán a vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi (list Generálnej prokuratúry SR zo dňa 31.5.2011 č. XVI/2PZ57/11-8, na čl. 8 návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia prokurátora zo dňa 10.5.2011, na čl. 10 obžaloba

zo dňa 16.9.2011 sp. zn. 1Pv948/07-97, na čl. 12 rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 4T/92/2011 - 850 zo dňa 15.11.2015, na čl. 21 sťažnosť voči uzneseniu zo dňa 4.11.2008, na čl. 23 uznesenie Krajskej prokuratúry Prešov č. k. 1/1 KPt578/08 - 31 zo dňa 21.2.2011, na čl. 28 uznesenie Krajskej prokuratúry v Prešove č. k. 1/1 KPt578/08 - 12 zo dňa 20.11.2008, na čl. 30 uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 9To/8/2016 - 948 zo dňa 31.5.2017, na čl. 34 uznesenie Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Prešov ČVS:ORP-884/1-JP-PO-2007 zo dňa 30.10.2007 o začatí trestného stíhania, na čl. 35 uznesenie Okresnej prokuratúry Prešov č.k. 1Pv948/07 - 15 zo dňa 3.6.2008, na čl. 38 uznesenie Okresnej prokuratúry Prešov č.k. 1Pv948/07 - 68 zo dňa 13.12.2010 o zastavení trestného stíhania, na čl. 41 prípis Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 30.7.2008, na čl. 48 faktúra č. 2008095 zo dňa 30.12.2008 spolu s príjmovým pokladničným dokladom, na čl. 43 faktúra č. 43 faktúra č. 2019047 zo dňa 24.9.2019 spolu s príjmovým dokladom, na čl. 44 vyúčtovanie trov obhajoby zo dňa 17.1.2018, na čl. 50 uznesenie Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Prešove zo dňa 31.3.2008 o postúpení vecí na prejednanie Útvaru Mestskej polície v Prešove, na čl. 106 kópie článkov z Korzára zo dňa 1.10.2012 a kópia článku s názvom „Súd vedie proces s policajtom“, na čl. 107 kópia článku z Nového Času, spis Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/92/2011, sťažnosť na nezákonný a neprimeraný zásah mestského policajta a zjednanie nápravy zo dňa 24.9.2007, predžalobná výzva na náhradu škody zo dňa 11.11.2009, uznesenie Okresného súdu Prešov, č.k. 8C/11/2010 - 205 zo dňa 17.10.2010 a uznesenie Okresného súdu Prešov, sp. zn. 8C/11/2010 zo dňa 2.5.2018), ako aj výsluchmi žalobcu, manželky žalobcu Ľubomíry Leškovej a syna žalobcu Filipa Leška súd zistil nasledovný skutkový stav:

9. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Prešov ČVS: ORP-884/1-JP-PO-2007 zo dňa 30.10.2007 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Prešov ČVS: ORP-884/1-JP-PO-2007 zo dňa 31.3.2008 bola trestná vec, v ktorej bolo začaté trestné stíhanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona postúpená na prejednanie útvaru Mestskej polície v Prešove, lebo výsledky vyšetrovania preukazovali, že nejde o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mohol útvar Mestskej polície v Prešove prejednať v disciplinárnom konaní. Voči predmetnému uzneseniu podala poškodená sťažnosť, ktorú prokurátorka Okresnej prokuratúry Prešov zamietla, a tak predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.6.2008. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Prešov ČVS: ORP-884/1-JP-PO-2007 zo dňa 15.10.2008 vyšetrovateľ bolo žalobcovi na základe záväzného pokynu prokurátorky Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 30.7.2008 vznesené obvinenie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca dňa 24.10.2008 sťažnosť. Uznesením Krajskej prokuratúry v Prešove sp. zn. 1/1 KPt 578/08-12 zo dňa 20.11.2008 prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove sťažnosť žalobcu zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Uznesením Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1Pv 948/2007 zo dňa 13.12.2010 bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Uznesením Krajskej prokuratúry Prešov sp. zn. 1/1 Kpt 578/08-31 zo dňa 21.2.2011 bolo uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry v Prešove sp. zn. 1Pv 948/2007-68 zo dňa 13.12.2010 zrušené podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku ako neopodstatnené a nezákonné a zároveň bolo prokurátorovi Okresnej prokuratúry Prešov uložené vo veci znovu konať a rozhodnúť. Žalobca namietal nesprávnosť postupu Okresnej prokuratúry Prešov a Krajskej prokuratúry v Prešove a dňa 10.5.2011 podal na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia prokurátora podľa § 363 a nasledujúcich Trestného poriadku. Generálna prokuratúra SR listom sp. zn. XV/2 Pz 57/11-8 zo dňa 31.5.2011 podnet žalobcu odložila s tým, že sa plne stotožnila s právnou argumentáciou obsiahnutou v uznesení Krajskej prokuratúry v Prešove zo dňa 21.2.2011. Dňa 22.9.2011 prokurátorka Okresnej prokuratúry Prešov podala na Okresný súd Prešov obžalobu sp. zn. 1Pv 948/07 zo dňa 16.9.2011 na obvineného - žalobcu v tomto konaní pre zločin zneužívania právomocí verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 4T/92/2011-850 zo dňa 15.11.2015, právoplatným dňa 31.5.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 9To/8/2016-948 zo dňa 31.5.2017, bol žalobca spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry v Prešove sp. zn. 1Pv 948/07 zo dňa 22.9.2011 pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona oslobodený podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku z dôvodu, že nebolo

dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný. Poškodenú O.. G. D. súd podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku odkázal s jej nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 9To/8/2016-948 zo dňa 31.5.2017 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora voči rozsudku a podľa § 316 Trestného poriadku zamietol odvolanie poškodenej voči rozsudku.

Žalobca zaplatil advokátovi JUDr. Jozefovi Ondřakovi za obhajobu v predmetnej trestnej veci odmeny a výdavky v celkovej výške 6 702,93 EUR (vychádzajúc z faktúr a príjmových dokladov).

Žalobca listom zo dňa 5.9.2019, doručeným Generálnej prokuratúre SR dňa 26.9.2019, žiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 13.2.2020, doručeným právnomu zástupcovi žalobcu dňa 19.2.2020, oznámila žalobcovi, že neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nárokov žalobcu na náhradu škody uplatnené v žiadosti o predbežné prerokovanie.

V priebehu trestného stíhania sa na tunajšom súde viedol aj konanie o náhradu škody spôsobenej trestným činom vo výške 26 998,78 EUR s príslušenstvom iniciované poškodenou O.. G. D., ktoré bolo po právoplatnom oslobodení žalobcu spod obžaloby zastavené z dôvodu sťažovania.

10. Z výpovede žalobcu mal súd za preukázané, že žalobca približne 25 rokov vykonáva prácu policajta, pôvodne mestského, teraz štátneho, pričom, okrem predmetného zákroku nebol nikdy disciplinárne, ani inak stíhaný. Nemal nikdy ani žiadny priestupkový postih. Trestné stíhanie vnímal ako zdĺhavé, jeho smerovanie sa v priebehu času menilo a žalobca sa snažil prispieť k jeho ukončeniu a vždy sa zúčastňoval na úkonoch, kde bola potrebná jeho účasť. Vzhľadom na jeho vieru v spravodlivosť uvedená dĺžka konania a zmeny vo výsledkoch trestného konania naňho nevyplývali dobre. Vnútorne ho prenasledovala aj možnosť, že konanie nedopadne v jeho prospech a hrozil mu 4 až 10 ročný trest odňatia slobody. Vec bola navyše medializovaná a na základe informácií z článkov bol identifikovateľný, čo mu zasiahlo do jeho dobrej povesti, keďže sa pretým snažil žiť čestne a byť vzorom. Čelil aj otázkam novinárov, pričom komunikáciu s nimi subjektívne vnímal ako náročnú, pretože sa snažil vyvarovať tomu, aby neprekrútili jeho vyjadrenia. Po profesionálnej stránke ovplyvnilo trestné stíhanie jeho život tak, že dlhšiu dobu stagnoval, bol preložený na iný obvod, čo vnímal ako istú degradáciu (predtým pracoval v centre mesta, preložený bol na menej frekventovaný obvod Sídlička III), nemohol si dať žiadosť na štátnu políciu a taktiež s ním prerušili spoluprácu na základnej škole, kde chodil robiť preventistu. Tarifný plat mu v dôsledku trestného stíhania neklesol, avšak na novom obvode mal oproti pôvodnému obvodu menej nadčasových hodín. Žiadosť na štátnu políciu si mohol podať, a aj podal, až po právoplatnom skončení trestného konania a aj prijímací proces sa natiahol v dôsledku trestného stíhania a štátnym policajtom sa stal až v roku 2018. V dôsledku trestného stíhania bola aj rodina žalobcu vystavená klebetám a potrebe obhajovať česť žalobcu v blízkyh i širších rodinných i priateľských vzťahoch. Hoci s manželkou mali aj krízy a výmeny názorov, manželka pri ňom zotrvala a rodina sa mu nerozpadla.. Subjektívne v jeho prežívaní malo trestné stíhanie naňho taký dopad, že býval zamyslený, mĺkvejší, zaťažovaný myšlienkami, ako sa javí v očiach syna, pre ktorého chcel byť vzorom, ako aj aké následky by mohlo mať jeho odsúdenie predovšetkým na rodinu (mali maloleté deti, hypotéku). Odbornú pomoc nevyhľadal, pretože by to mohlo mať vplyv na jeho profesiu. Pri prekonávaní psychických útrap mu pomohla viera v Boha a myšlienka, že ešte má pre koho žiť.

11. Z výpovede manželky mal súd za preukázané, že trestné stíhanie vnímal žalobca ako zdĺhavé, pociťoval to ako krivdu, bol viac uzavretý a celkovo sa obávali toho, aké následky by mohlo mať jeho odsúdenie. Mali hypotéku a maloleté deti, pričom manželka žalobcu bola v čase začatia trestného stíhania na rodičovskej dovolenke. Celá situácia ich ešte viac učila pokore, posilnila ich a viedla k hľadaniu Boha. Rodina čelila vyzvedaniu a klebetám. Poškodená O.. D. viedla voči žalobcovi aj civilné konanie o náhradu škody vo výške 27 000 EUR, čo taktiež, okrem hroziaceho trestu odňatia slobody, ťažilo žalobcu. Aby žalobca zabezpečil rodinu pre každý prípad chodil sezónne pracovať aj do Nemecka na dva mesiace. Počas desiatich rokov trestného stíhania bolo v dôsledku trestného stíhania v rodine veľa emócií a nervozity prameniacych aj z hľadania možností, ako zabezpečiť rodinu a získať finančné prostriedky.

12. Z výpovede syna žalobcu mal súd za preukázané, že žalobca i jeho manželka boli v období trestného stíhania nervóznejší a trápilo ich to (a to aj v súvislosti s medializáciou). Vnímal, že žalobca sa mal zrejme problém vysporiadať najmä s tým, ako ho bude vnímať práve on, keďže mu bol žalobca ako otec vzorom. Hoci o otcovi nikdy nepochyboval, aj on čelil otázkam, či klebetám zo strany bližšieho či širšieho okolia, a to aj práve kvôli medializácii. Ďalej mal súd za preukázanú aj skutočnosť, že pred

začatím trestného stíhania žalobca robieval besedy na základnej škole, avšak po medializácii trestného stíhania škola zrejme vyhodnotila, že to už nie je vhodné a žalobca prestal robiť besedy, čo syn žalobcu vyhodnocoval ako krivdu, pretože pre žalobcu to bola česť môcť robiť preventívu na základnej škole.

13. Zistený skutkový stav súd právne posúdil podľa nasledovných ustanovení:

14. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

15. Podľa čl. 39 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup.

16. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohládávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

17. Podľa § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

18. Podľa § 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len „územná samospráva“) za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

19. Podľa § 2 zákona č. 514/2003 Z.z. na účely tohto zákona

- a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb,
- b) orgán verejnej moci je
 1. štátny orgán,
 2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

20. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

21. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

22. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

23. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

24. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým

bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

25. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

26. Podľa § 15 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

27. Podľa § 16 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

28. Podľa § 16 ods.4 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

29. Podľa § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

30. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

31. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

32. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.8a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/>>

33. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

34. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná

odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

35. Podľa § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka

Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

36. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

37. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

38. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

39. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

40. Súd po preskúmaní žaloby, oboznámení sa s vyjadreniami strán a vykonanom dokazovaní s poukazom na citovanú právnu úpravu dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je daný.

41. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. je súčasné splnenie troch podmienok, a to existencia nezákonného rozhodnutia resp. nesprávneho úradného postupu, existencia škody, t. j. majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v zmysle § 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je objektívnou zodpovednosťou, ktorej sa štát nemôže zbaviť a za splnenia vyššie uvedených podmienok za túto škodu zodpovedá. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť pritom splnené všetky zákonom požadované podmienky súčasne.

42. V súvislosti s uplatnenými nárokmi žalobcu súd v prvom rade poukazuje na už ustálenú judikatúru najvyšších súdnych autorít, z ktorej poukazuje najmä na:

- rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 53/1993 zo dňa 28.6.1993, publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod č. R 70/1994, tiež obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 1 Cz 6/90 zo dňa 23.2.1990 publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 35/1991, ktoré síce majú svoj právny základ v zákone č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, avšak súdna prax zotrvala na právnych záveroch v nich uvedených aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z. z. V zmysle uvedených judikátov štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby.

- uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 15/2009 zo dňa 18.10.2010, publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod č. R 37/2014, podľa ktorého „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným.

- rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 7.7.2016, v ktorého odôvodnení ústavný súd okrem iného uvádza: „Ústavný súd zdôrazňuje, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov účinného od 1. júla 2004 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom účinného do 30. júna 2004 (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Doterajšia súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená, a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté súdnou judikatúrou v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 M Cdo 15/2009).“

- rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.1.2017, predovšetkým odôvodnenie v bode 21, v ktorom sa uvádza: „Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby (či zastavením trestného stíhania), je však potrebné hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo (napr. rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 590/08 zo 17. júna 2008 a sp. zn. IV. ÚS 642/05 z 28. augusta 2007). Je iste právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetrovaním podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce, avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený (Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. I. ÚS 554/04 z 31. marca 2005).“

- rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 249/2018 zo dňa 31.10.2019, v ktorého bode 33. odôvodnenia sa uvádza: „Od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (prejednávaný prípad), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.“

43. Príkladmo tiež súd uvádza ďalšie rozhodnutia, ktorých predmet konania bol obdobný a ktoré obdobne pojednávajú o podmienkach vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku oslobodenia spod obžaloby v trestnom konaní - rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 54/2011 zo dňa 30.1.2011, sp. zn. 7Cdo 145/2011 zo dňa 12.12.2012, sp. zn. 7Cdo 87/2012 zo dňa 19.6.2013, sp. zn. 7MCdo 27/2012 zo dňa 19.2.2014, sp. zn. 4 Cdo 66/2018 zo dňa 21.11.2018, sp. zn. 8Cdo 177/2017 zo dňa 26.1.2019.

44. Vzhľadom na vyššie uvedené právne závery najvyšších súdnych autorít možno konštatovať, že obrana žalovanej založená na poukazaní na skoršie, resp. uvedenou judikatúrou už prekonané rozhodnutia, neobstojí. Oslobodením žalobcu spod obžaloby bola fakticky konštatovaná nezákonnosť uznesenia, ktorým mu bolo vznesené obvinenie. Je pritom bez významu, či mohol súd v rámci predbežného prejednania obžaloby rozhodnúť zastavením trestného stíhania, alebo či išlo o použitie zásady in dubio pro reo. Ide na vrub zodpovednosti štátu, že jeho orgány, konkrétne orgány činné v

trestnom konaní, začali trestné stíhanie voči osobe žalobcu, hoci sa neskôr zistilo, že neboli dané dôvody na toto trestné stíhanie. Nepochybne teda pre prijatie záveru o základe nároku je potrebné s poukazom na princíp právnej istoty v článku 2 ods. 2 CSP vychádzať z tejto už ustálenej rozhodovacej praxe súdov.

45. Súd mal za to, že boli naplnené aj ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a to vznik škody a príčinná súvislosť s trestným stíhaním žalobcu.

46. Škodou sa rozumie ujma v majetkovej sfére poškodeného, ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Skutočnou škodou sa rozumie majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v zmenšení, v znížení, či v inom znehodnotení už existujúceho majetku poškodeného.

47. Žalobca preukázal, že svojmu obhajcovi v predmetnom trestnom konaní zaplatil za právne služby celkovo sumu 6 702,93 EUR. Voči žalovanej si však ako majetkovú škodu uplatnil náhradu trov obhajoby v celkovej výške 4 173,51 EUR, ktoré boli vypočítané podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to za úkony právnej služby, ktoré jeho obhajca riadne vykonal a za ktoré mu žalobca zaplatil na základe vystavenej faktúry. Uplatnenie škody vo výške trov obhajoby iba podľa tarifnej vyhlášky zodpovedá ustálenej rozhodovacej praxi súdov, z ktorej súd poukazuje predovšetkým na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 402/2015 zo dňa 28.4.2016, podľa ktorého „Účelnosť vynaložených nákladov na trovy obhajoby znamená aj to, že štát nie je povinný znášať náklady v podobe neprimerane dohodnutých zmluvných odmien medzi advokátom a poškodeným, ktoré niekoľko násobne prevyšujú odmenu mimozmluvnú (tak je tomu aj v predmetnej veci). ... Pre účely náhrady škody treba preto za účelne vynaložené náklady poškodeným na zaplatenie odmeny advokátovi na obhajobu považovať náklady v rozsahu tarifnej odmeny.“

48. Žalobca trovy obhajoby úhrne vyčíslil v sume 4 173,51 EUR, v prílohe žaloby - vyúčtovaní trov obhajoby zo dňa 17.1.2018 ich podrobne špecifikoval a žalovaná až na štyri úkony (tri odmeny za vykonané úkony právnej služby) ostatné trovy obhajoby nespochybnila, preto pre nich platí fikcia o ich nespornosti podľa § 151 ods. 1 CSP. Súd po zohľadnení žalovanou rozporovaných nárokov žalobcu priznal žalobcovi náhradu škody za vynaložené náklady na trovy obhajoby v celkovej výške 4 163,30 EUR, ktoré považoval za účelne vynaložené náklady poškodeného žalobcu v súlade s vyhláškou MSSR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Súd v danom prípade krátil iba odmenu a režijný paušál spolu DPH vzťahujúce sa k úkonu právnej služby - účasti obhajcu na výsluchu obvineného Leška dňa 15.12.2008 z pôvodnej odmeny vo výške 86,93 EUR na odmenu vo výške 79,07 EUR a pôvodného režijného paušálu vo výške 6,95 EUR na režijný paušál 6,31 EUR, čo malo dopad na krátenie uplatnenej výšky DPH v rozsahu 1,71 EUR. Nahliadnutím do vyšetrovacieho spisu totiž súd zistil, že žalovaná správne namietala, že úkon účasti obhajcu na výsluchu obvineného Leška sa uskutočnil v roku 2008 a nie v roku 2009. Základná sadzba tarifnej odmeny za predmetný úkon v roku 2008 je podľa § 12 ods. 3 písm. b/ a § 1 ods. 3 a ods. 4 cit. vyhl. vzhľadom na hornú hranicu trestu odňatia slobody pri trestnom čine podľa § 326 ods. 1 písm. a) , ods. 2 písm. a) Tr. zák. vo výške 1/8 zo sumy 632,54 EUR, t.j. 79,07 EUR a režijný paušál (náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné) za každý úkon právnej služby uskutočnený v roku 2008 je v zmysle § 16 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 cit. vyhl. 1/100 zo sumy 19 056 Sk (632,54 EUR), t.j. 190 Sk (6,31 EUR). Ohľadom zvyšných rozporovaných nárokov žalobcu vo vzťahu k úkonom účasti na výsluchu svedka M. V. dňa 14.1.2009 a svedkov O. V. O.. S. dňa 14.5.2010 mal súd po nahliadnutí do zápisníc z ich výsluchov za to, že pri vyhotovovaní zápisníc došlo k písarským chybám, kedy na úvodnej strane zápisnice (prípadne v hlavičkách listov) sa uvádza nesprávny dátum (v prípade výsluchu svedka V. deň 14.1.2008 a v prípade výsluchov svedkov O. V. O.. S. deň 14.5.2009), avšak v závere, pri podpisoch sa nachádza správne označenie dátumu vykonania úkonu. Správnosti dátumov na konci zápisníc nasvedčuje aj ostatný spisový materiál - napríklad žiadosť obhajcu žalobcu na č.l. 340 vyšetrovacieho spisu o opätovný výsluch svedkov zo dňa 3.5.2010. Uplatnené nároky žalobcu vo vzťahu k predmetným trom úkonom právnej služby tak súd považoval za v plnom rozsahu účelne vynaložené.

49. Podmienkou pre uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. na súde je predchádzajúce predbežné prerokovanie s príslušným orgánom (§ 15 ods. 1), čo nebolo zo strany žalovanej spochybnené, a tak o uvedenom skutkovom tvrdení žalobcu platí fikcia nespornosti podľa § 151 ods. 1 CSP a súd považoval za splnenú aj túto zákonom stanovenú podmienku.

50. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, citovanú právnu úpravu a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít súd s poukazom na záver o splnení všetkých zákonných podmienok, zaviazal žalovanú na náhradu škody vo výške 4 163,30 EUR a v prevyšujúcej časti uplatnenej náhrady škody žalobu zamietol.

51. Trestné stíhanie, ktoré bolo realizované v rozpore so zákonom, je spôsobilé vyvolať nielen vznik materiálnej škody, ale aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv, čo nakoniec predpokladá aj ustanovenie § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.. Žalobca si v tejto súvislosti uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 65 000 EUR.

52. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme sa súd vychádzajúc z výpovede žalobcu, manželky žalobcu a syna žalobcu na pojednávaní, ako aj zo skutkových tvrdení uvedených v žalobe a na pojednávaní, nestotožnil s názorom žalovanej, že v danom prípade je dostatočnou satisfakciou pre žalobcu samotné konštatovanie porušenia práv žalobcu, teda oslobodzujúci rozsudok. Súd sa však rovnako nestotožnil ani so žalobcom uplatnenou výškou náhrady nemajetkovej ujmy.

53. Každá fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, svojho života a zdravia, ako aj súkromia (§ 11 OZ), pričom súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život, ktorý zahŕňa vzťahy medzi blízkymi príbuznými, ich rozvíjanie, čím sa naplňuje a rozvíja vlastná osobnosť danej fyzickej osoby. Nezákonné trestné stíhanie môže zasahovať do súkromného života jednotlivca, do jeho cti, dobrej povesti, preto je spôsobilé obmedziť, či porušiť aj právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, tak ako to zaručuje čl. 19 Ústavy SR.

54. Súd mal predovšetkým z výpovede žalobcu, ale i jeho manželky a syna za preukázané, že trestné stíhanie malo veľký vplyv na jeho súkromný, rodinný i profesionálny život. Čelil zvýšenému stresu, nervozite a stagnácii v práci. Nevyhľadal síce odbornú pomoc psychiatra, či psychológa, čo by zrejme, ako správne poukázal, mohol mať vplyv aj na jeho profesionálnu oblasť života, avšak na vyrovnanie sa so vzniknutou situáciou musel vynaložiť z vlastnej strany zvýšené úsilie. Napomohla mu viera v Boha a šport. Čo sa týka rodinných vzťahov, blízke rodinné vzťahy neboli z dôvodu predmetného trestného stíhania narušené. Manželka pri ňom zotrvala a ich rodinné vzťahy sa možno aj utužili. Nemožno však opomenúť napätosť vzťahov a emocionálne vypäté situácie vyvstávajúce v priebehu trestného stíhania, ktoré by nebyť trestného stíhania nenastali a nenarúšali rodinné súžitie. Vzhľadom na to, že žalobca nebol, okrem predmetného trestného stíhania trestne, priestupkovo ani disciplinárne stíhaný a aj rodinní príslušníci ho opisovali ako čestného muža a dobrého policajta, možno konštatovať, že trestným stíhaním bola narušená jeho vážnosť a česť nielen v súkromí, ale aj po profesionálnej stránke. Žalobca subjektívne pociťoval krivdu a dlhotrvajúce čakanie na spravodlivosť, ktorou si vzhľadom na priebeh trestného stíhania už niekedy ani nebol istý. K zvýrazneniu zásahov do jeho súkromného a rodinného života prispela aj medializácia prípadu, vzhľadom na ktorú žalobca čelil aj náročnej komunikácii s novinármi, kedy nechcel, aby boli prekrúcané jeho slová a súčasne nechcel pôsobiť agresívne pri odmietaní poskytovania informácií. Súd pri priznávaní nemajetkovej ujmy vzal na vedomie i skutočnosť, že žalobca žije v menšej obci pri Prešove, kde mohol mať objektívne pociť vzhľadom na medializáciu prípadu, že ľudia v obci vedeli, že práve on mal byť trestne stíhaný. V neposlednom rade súd pri priznávaní nemajetkovej ujmy prihliadol aj na charakter trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, pričom možno aj objektívne vyhodnotiť, že trestné stíhanie mu „pošramotilo“ povest' dobrého policajta, zapríčinilo stagnáciu po profesionálnej stránke a obmedzilo na istý čas žalobcu v kariérom raste, prípadne zmene pôsobiska v súlade s tým, ako to plánoval pred trestným stíhaním. Okolnostiam daného prípadu - osobe žalobcu, jeho doterajšieho života a prostredia, v ktorom žije a pracuje (žalobca žil usporiadaným životom, bol dobrým policajtom), závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo (trestné stíhanie začalo v októbri 2007, voči žalobcovi v pozícii obvineného sa viedlo trestné stíhanie pre zločin zneužívania právomocí verejného činiteľa od októbra 2008 /vznesenie obvinenia/ až do mája 2017 /právoplatnosť oslobodzujúceho rozsudku/, t.j. približne v trvaní 8 rokov a 8 mesiacov, žalobca nebol väzobne stíhaný) a závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobcovi v súkromnom živote (neistota, nervozita, zvýšený stres, potreba preventívneho finančného zabezpečenia rodiny) i profesionálnom a spoločenskom uplatnení (stagnácia v profesionálnom raste, preloženie do iného, menej náročného obvodu, ukončenie spolupráce v rámci preventívnych besied na základnej škode) podľa názoru súdu zodpovedá nemajetková ujma vo výške 9 000 EUR. Súd pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy okrem zákonom stanovených kritérií uvedených v § 17 ods. 3

zák. č. 514/2003 Z.z. bral za rozhodujúce tiež povahu trestnej veci, vzhľadom na druh a závažnosť trestného činu, pre ktoré bolo trestné stíhanie vedené, od ktorých sa tiež odvíja intenzita, s akou osoba poškodená nezákonným trestným stíhaním je negatívne vnímaná okolím. Rovnako tiež zohľadnil hrozbu a potenciálny rozsah trestného postihu, od ktorého sa odvíja subjektívny pocit neistoty na strane osoby poškodenej nezákonným trestným stíhaním. Napokon súd tiež zohľadnil okolnosti, ktoré viedli k vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi a priebeh trestného konania, o ktorého opodstatnenosti vedenia boli pochybnosti už vo fáze pred vznesením obvinenia. Je pritom potrebné rozlišovať prípady, keď trestné stíhanie bolo začaté zjavne neodôvodnene alebo dokonca s cieľom poškodiť osobu, voči ktorej bolo začaté, od prípadov, kedy existovali dôvody pre jeho začatie a v takom prípade sa zohľadnia aj dôvody zastavenia trestného stíhania alebo oslobodenia spod obžaloby. V tomto prípade išlo o druhý prípad, ktorého výsledok závisel od vyhodnotenia vykonaných dôkazov, pričom súd až na základe vyhodnotenia jednotlivých vykonaných dôkazov dospel k oslobodzujúcemu rozsudku z dôvodu nepreukázania, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca obžalovaný.

55. Čo sa týka výšky priznanej nemajetkovej ujmy táto je vecou voľnej úvahy súdu po zhodnotení konkrétnych okolností prípadu. Je potrebné konštatovať, že podľa názoru súdu nie je možné určiť nejaký konkrétny spôsob výpočtu tejto náhrady, pretože na zhodnotenie jej výšky má vplyv súbor mnohých okolností toho-ktorého prípadu. V danom prípade s prihliadnutím na už uvedené okolnosti tohto prípadu súd nepovažuje sumu 9 000 EUR ani za neudržateľne vysokú, ani za neprimerane nízku. Príkladmo možno uviesť aj judikatúru iných súdov vo veciach nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným trestným stíhaním, napríklad:

- rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/169/2018 zo dňa 6.3.2019 priznaná náhrada 2 500 EUR - trestné stíhanie v trvaní vyše 3 rokov,
- rozsudkom Okresného súdu Košice II. sp. zn. 37C/31/2014 zo dňa 11.7.2016 priznaná náhrada 5 000 EUR- trestné stíhanie v trvaní vyše 3 rokov + poškodený bol v dôsledku trestného stíhania prepustený zo služobného pomeru,
- rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 6C/131/2014 zo dňa 9.12.2015 priznaná náhrada 4 800 EUR - trestné stíhanie v trvaní 6 rokov + trestné stíhanie sa dostalo do povedomia širšej verejnosti,
- rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 8C/227/2015 zo dňa 15.12.2015 priznaná náhrada 8 500 EUR - trestné stíhanie v trvaní vyše 5 rokov + poškodený lekár v dôsledku trestného stíhania opustil zamestnanie.

56. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a s poukazom na citovanú právnu úpravu súd zaviazal žalovanú aj na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 9 000 EUR, ktorej výška sa podľa názoru súdu vzhľadom na okolnosti daného prípadu nevymyká bežnej rozhodovacej praxi súdov v obdobných veciach. V prevyšujúcej časti náhrady nemajetkovej ujmy nad sumu 9 000 EUR súd žalobu zamietol.

57. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania z náhrady škody i náhrady nemajetkovej ujmy. V súlade s § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. má žalobca nárok na úrok z omeškania najskôr odo dňa oznámenia zo strany Generálnej prokuratúry SR, že nespokojí jeho nárok na náhradu škody. Za nesporné skutkové tvrdenie v danom prípade súd považoval, že týmto dňom oznámenia bol 19.2.2020, a tak sa žalovaná dostala do omeškania s úhradou náhrady škody práve uvedeným dňom. Súd tak zaviazal žalovanú aj na zaplatenie príslušných úrokov z omeškania z priznanej výšky náhrady škody 4 163,30 EUR vo výške súladnej s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba ECB bola vo výške 0,00 %, teda úrok z omeškania je vo výške 5,00 % ročne) a to odo dňa 20.2.2020 do zaplatenia tak, ako to požadoval žalobca.

58. Čo sa týka uplatneného nároku na úrok z omeškania z náhrady nemajetkovej ujmy, v tejto časti súd žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že žalovaná sa doposiaľ nedostala do omeškania s úhradou tohto peňažného záväzku. Povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím tejto doby sa dlžník dostáva do omeškania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.3.2012).

59. Lehota na plnenie uloženej povinnosti bola určená na žiadosť žalovaného v trvaní 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca žalovanou požadovanú dlhšiu paričnú lehotu nenamieta.

60. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

61. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

62. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

63. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v časti o náhrade škody v rozsahu 99,52 % a v časti o náhrade nemajetkovej ujmy v plnom rozsah vychádzajúc ale z priznanej nemajetkovej ujmy. Čo sa týka konania v časti o náhradu škody, žalobca mal úspech v rozsahu 99,76 % k predmetu konania a žalovaná úspech v zamietavej časti v rozsahu 0,24 % (zodpovedajúcej sume 10,21 EUR). Miera úspechu žalobcu v konaní o náhradu škody tak predstavuje 99,52 % (99,76 - 0,24). V časti konania o náhradu nemajetkovej ujmy bol žalobca v podstate nároku plne úspešný, iba čo do výšky plnenia nemal plný úspech. Skutočnosť, že sa žalobca „netrafil“ do súdom priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy mu nemôže byť na ťarchu, predovšetkým z dôvodu, že nie je daný spôsob výpočtu predmetného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Pri rozhodovaní o trovách konania súd taktiež nezohľadňoval prípadné zamietavé rozhodnutie v príslušenstve nároku, ktoré nebolo nosným predmetom tohto konania. Keďže rozhodnutie o výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy záviselo len od úvahy súdu, súd podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu, k čomu súd podporne poukazuje na literatúru, napr. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 926-927, cit. „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s niekdajším § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre priznanie plnej náhrady trov konania aj v prípade čiastočného úspechu, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy nie je dôvod na ustúpenie od takého záveru. Súd ďalej už len poznamenáva, že tak, ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia. Záverom súd napokon pre úplnosť dodáva, že nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne. O výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.